

***Acmella oleracea* – czy natura znalazła alternatywę dla botoksu?**

***Acmella oleracea* – whether nature has an alternative to botox?**

Aneta Mrozek-Szetela*

*PWSZ Krosno, ul. Dmochowskiego 12, 30-400 Krosno, e-mail: anettmrozek@o2.pl

Słowa kluczowe: *Acmella oleracea*, roślina od bólu zęba, spilantol, mięśnie mimiczne twarzy, zmarszczki mimiczne, toksyna botulinowa, kosmetyki naturalne, ziołowy botoks

Keywords: *Acmella oleracea*, spilanthol, toothache plant, wrinkles, the muscles of facial expression, botulinum toxin, natural cosmetics, herbal botox

Streszczenie

Acmella oleracea to niezwykła, choć mało znana rodzina będąca przedstawicielem szerokiej grupy gatunków z rodziny Astrowatych. Jednak w przeciwieństwie do innych reprezentantów tej samej grupy cechuje się niezwykłymi właściwościami, które znalazły szerokie zastosowanie w różnych sferach życia człowieka. *Acmella* jest nie tylko rośliną cenioną za swoje zastosowanie kulinarne (liście używane są do przyrządzania różnorodnych sałat), ale przede wszystkim za szerokie wykorzystywanie do celów medycznych. Od uśmierzenia bólu zębów (stąd jedna z nazw „roślina od bólu zęba” – „toothache plant”) poprzez działanie antyseptyczne (działa na wiele grup patogenów) aż po działanie *stricte* kosmetyczne – ekstrakt z *Acmella oleracea* jest uważany za naturalną alternatywę dla botoksu. Ekstrakt ten zawiera spilantol – substancję należącą do grupy alkiloamidów. Stosowany zewnętrznie zmniejsza napięcie mięśni, przyczyniając się tym samym do redukcji zmarszczek mimicznych twarzy. Dowodem działania spilantolu są przytoczone w niniejszym artykule dwa badania, które jednoznacznie wskazują na skuteczność tej substancji. Zatem czas przyznać, że natura kolejny raz zaskoczyła człowieka – stworzyła alternatywę – bezpieczną i nietoksyczną, ale równie skuteczną jak toksyna botulinowa – „ziołowy botoks”.

Summary

Acmella oleracea is a remarkable, though little-known family which is representative of a broad group of species of the *Asteraceae* family. However, in contrast to other representatives of the same group is characterized by unusual properties that are widely used in various spheres of human life. *Acmella* plant is not only appreciated for its culinary uses (leaves used in the preparation of various salads), but above all a wide range of medical applications. Since the relief of pain, dental pain (hence one of the names „plant pain tooth” „toothache plant”) by an antiseptic (running on the plurality of groups of pathogens) to the effect of purely cosmetic – *Acmella oleracea* extract is considered to be a natural alternative for Botox. This extract contains spilanthol, substance belongs to a group of alkylamides. Applied topically, it reduces muscle tension, thus helping to reduce facial wrinkles. Evidence of spilanthol activities are reported in this article two studies which clearly show the efficacy of the substance. Thus, the time to admit that nature once again surprised man, created an alternative, a safe and non-toxic and equally effective as botulinum toxin „herbal botox”.